

8. Kopczewski M., Fabisiak J., Kościelniak R. Edukacja ekologiczna jako ważny komponent edukacji obronnej społeczeństwa, „Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej” 2009, XLX nr 4 (179).
9. Pedagogika kultury – wychowanie do wyboru wartości, red. Bogusław Żurkowski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2003.
10. Przez edukację do zrównoważonego rozwoju, Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2001, <http://cee.elk.pl/sites/default/files/nsee.pdf>.
11. Sobczyk W. Edukacja ekologiczna i prozdrowotna, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2003.
12. Szymański M.J. Młodzież wobec wartości. Próba diagnozy, IBE, Warszawa 1998.
13. Tarasenko H. Nowe podejścia w edukacji dzieci i młodzieży w kontekście kulturologicznego paradygmatu edukacyjnego. W: Szkoła w perspektywie XXI wieku. Teraźniejszość-przyszłość. Cz.1, red. Zdzisława Ratajka, Kielce, Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego 2009.
14. Wojnar I. Humanistyczne intencje edukacji, Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2000.

УДК 378.14

Н.В. Внукова, д.т.н, проф., завідувач кафедри екології,
Г.М. Желновач, к.т.н., доц., доцент кафедри екології,
Харківський національний автомобільно-дорожний університет

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВНЗ ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМУ

У статті розглядаються передумови розвитку дуальної освіти в Україні. Окреслено недоліки сучасної освіти технічного спрямування у контексті роботи закладів вищої освіти. Розглянуто досвід реалізації дуальної освіти на конкретних прикладах.

Ключові слова: дуальні освіта, заклад вищої освіти, технічна освіта.

Національна система освіти має багаторічний досвід поєднання роботи з навчанням як у форматі здобуття освіти за вечірньою або заочною формою навчання, так і у форматі практичної підготовки здобувачів вищої освіти денної форми навчання та здобувачів професійно-технічної освіти на реальних робочих місцях. Найбільшого поширення цей підхід набув у період розквіту радянської планово-адміністративної індустріальної економіки, коли актуальні потреби кадрового забезпечення виробництва потребували підпорядкування освітнього процесу його цілям та задачам. Економічним підґрунтям такого дуалізму були одержавлення економіки, брак робочої сили та кваліфікованих фахівців в умовах екстенсивного розвитку промислового та аграрних секторів, регульована державою низька вартість робочої сили і закриті кордони, безоплатна вища освіта з обмеженим доступом до неї. При цьому предметом суспільного дискурсу була зростаюча кількість претензій керівників підприємств, установ та організацій до недостатнього рівня готовності до праці молодих спеціалістів навіть в умовах розподілу випускників та підготовки багатьох з них до конкретного робочого місця.

У період ринкової трансформації економіки та поширення можливостей щодо здобуття вищої освіти відбулось знецінення традицій практичної підготовки здобувачів освіти, поширились імітація та фальсифікація практики, чимало організацій взагалі відмовились працювати зі студентами, посилаючись на збереження комерційної таємниці або складні конкурентні обставини. Внаслідок корпоратизації та приватизації держава втратила більшість важелів адміністративного впливу на підприємства, які дозволяли розглядати практичну підготовку студентів в позаекономічній площині, а податкові та інші ринкові преференції не набули сталості і після впровадження швидко скасовуються з міркувань бюджетної консолідації та запобігання корупції. Позитивні приклади останнього десятиліття нерозривно пов'язані з розвитком великих корпорацій, браком підготовлених вітчизняних фахівців з сучасним мисленням для досягнення їх бізнес-цілей та початком реального усвідомлення соціальної відповідальності бізнесу. Значна частина цих прикладів стосується сировинних галузей, енергетики, сільського господарства, є помітною на рівні професійно-технічної (професійної) освіти на тлі поодиноких проєктів у сфері вищої освіти.

Впродовж тривалого часу важливими демпферами, які обмежують гостроту проблеми, є: робота випускників закладів освіти не за фахом та здобуття надмірної для певного робочого місця формальної кваліфікації.

Проблемою, яка потребує розв'язання, є недостатній рівень готовності багатьох випускників закладів вищої та професійно-технічної (професійної) і фахової передвищої освіти до самостійної професійної діяльності на відповідних здобутій освіті первинних посадах.

Особливої актуальності ця проблема набуває для закладів вищої освіти технічного спрямування, оскільки саме вони у максимальній мірі потребують наближення до сучасних технічних рішень. Згідно аналізу, проведеного Міністерством освіти і науки України, зношеність обладнання закладів вищої освіти становить 60–80 %, що представляється як критичний рівень. Вище зазначена проблема разом з невмотивованістю системи формальної освіти на розвиток у здобувачів освіти затребуваних роботодавцями навичок, обмеженням можливостей здобуття освіти за межами закладів освіти, браком надійної інформації

про поточні та майбутні потреби роботодавців у компетентностях працівників, невключеністю більшості закладів вищої освіти у сучасні бізнесові відносини та дуже складний механізм започаткування державно-приватного партнерства, що впливає на підготовку здобувачів освіти до самостійної професійної діяльності в бізнесовому середовищі призводять по суттєвого погіршення якості надаваної освіти [1].

У Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті з дня його заснування налагоджено тісні взаємозв'язки з профільними виробничими підприємствами, коли студенти проходять виробничі та науково-дослідні стажування на виробничих філіалах кафедр, отримуючи практичні навички з дисциплін, освоюючи сучасне обладнання та вимоги щодо реалізації набутих теоретичних навичок. Особливої актуальності дуальна освіта набуває для студентів Дорожньо-будівельного факультету, на якому здійснюється підготовка студентів за спеціальностями 192 «Будівництво та цивільна інженерія», 193 «Геодезія та землеустрій» та 101 «Екологія». Традиційно співпраця у освітньо-професійній галузі відбувається з підрозділами ДААДУ «Укравтодор», науково-дослідними установами, промисловими підприємствами та профільними приватними організаціями, що у сучасних умовах підкріплюється розробкою та впровадженням відповідних освітньо-професійних програм.

Список використаних джерел

1. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. – Київ : МОН України, 19 вер. 2018 р. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/konceptsiya-pidgotovki-fahivciv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti>.

УДК 35.077.92: 811.161.2

Т.В. Галич, к.пед.н., доц., доц.кафедри філології та гуманітарних наук

Т.М. Клімішина, студентка спеціальності «Публічне управління та адміністрування» ступеня вищої освіти «Магістр»
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»

ФОРМУВАННЯ МОВНОГО ПОРТРЕТА ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СПІЛКУВАННЯ

В статті йдеться про проблему формування мовного портрета державного службовця; досліджуються його складові. Розглядається питання іміджу, його історія, значимі фактори. Автори описують шляхи формування іміджу державного службовця з метою позитивного сприйняття громадянами в сучасних реаліях та в контексті екологізації людських стосунків і як складової мовного портрета.

Ключові слова: державний службовець, імідж, мовний портрет, позитивне сприйняття, громадяни, сучасні реалії.

The article deals with the problem of forming the verbal portrait of a civil servant and describes its components. The author investigates the question of image, its historical aspects and the main factors. The article describes the ways of forming the image of civil servants with the aim of their positive perception by citizens in modern realities in the context of effective communication and like one of the components of the verbal portrait.

Key words: civil servant, image, verbal portrait, positive perception, citizen, modern realities.

Постановка проблеми. Завдяки ратифікації угоди з Європейським союзом, перед нашою державою постанала низка завдань, пов'язаних з узгодженням європейських норм та стандартів в діяльності інститутів влади на всіх рівнях. Велика увага приділяється професійній кваліфікації людей, які забезпечуватимуть втілення нових законів і норм. Відтак, роль державного службовця як представника держави в реалізації змін у законодавстві, набуває особливої ваги; переглядаються його професійні та особистісні якості, комунікативні навички, імідж загалом. В даному контексті доречними будуть слова О.Оболєнського про те, що запорукою ефективності фахової діяльності та зростання рівня кваліфікації, є загальна освіченість і культура державного службовця [4]. Йдеться про активний захист людини часто у найвразливіший період її життя, розуміння унікальності її справи та почуттів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Професійним та особистісним якостям державних службовців приділено увагу в державних документах, зокрема: Законі України «Про державну службу»; Концепції адаптації інституту державної служби України до стандартів Європейського Союзу; Програмі розвитку державної служби і под.

Науковці також зверталися до проблеми сприйняття державного службовця населенням. Серед інших дослідників можна виокремити прізвища таких, як: Л.Кисіль, К.Ерлі, О.Оболєнський, Я.Радевич-Вінницький, О.Скакун, О.Синеокий та ін. Екологізації людських стосунків на всіх рівнях присвятила свої роботи Г.Тарасенко. Але питання формування мовного портрета державного службовця потребує окремого вивчення.

Мета статті. Метою даної статті є виокремлення вагомих складових портрету державного службовця; дослідження питання іміджу та проблеми сприйняття населенням людей, які перебувають на державній